

Rettelsesblad

Erstatter svarnotat dateret den 26. april 2012, på grund af redaktionelle ændringer i svarnotat.

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut senest på FM2013, pålægges at fremsætte forslag til ændring af relevant lovgivning på råstof- og skatteområdet, med henblik på at indføre en omsætningsbaseret royalty-model, der for fremtidige efterforsknings- og udnyttelsestilladelser sikrer Landskassen en indtægt baseret på mineselskabernes omsætning af mineraler udvundet i Grønland, samt fremsætte forslag om nedsættelse af selskabsskatten for de selskaber, der bliver omfattet af royalty-modellen.
(Siumuts medlemmer i Inatsisartut)

Svarnotat

(Medlem af Naalakkersuisut for Erhverv og Råstoffer)

1. behandling

Vi har altid været gode til at forandre os, når situationen kræver det. Det viser vores historie. Først da vi gik fra at være et fangersamfund til et fiskersamfund – og igen da de mindre fiskerbåde mere eller mindre blev erstattet af de store trawlere. Og nu står vi igen i et vadeded, hvor vi skal forandre og tilpasse os de nye forhold. De nye forhold er mulighederne inden for råstofsektoren. Men denne forandring er ikke gratis. Nærmest tværtimod. Den er særdeles omkostningstung, og derfor har vi ikke selv råd til selv at finansiere mineralaktiviteter, selv når det drejer sig om relativt små projekter. Derfor er vi afhængige af, at internationale selskaber investerer i Grønland.

Det er derfor glædeligt, at internationale råstofselskaber investerer i vort land. Det er faktisk en succeshistorie. I konkurrence med mange andre lande er det lykkedes Grønland, at tiltrække et stort antal olie- og mineselskaber til at investere i efterforskning.

Men vi må også anerkende, at selskaberne løber en økonomisk risiko, når de investerer i vores land. Der er ingen sikkerhed for, at de penge, der investeres i råstofefterforskning vil give et afkast overhovedet. Cairn Energy har alene i årene 2010 og 2011 brugt over 5 mia. kroner på borerier efter olie. 5 mia. kr., der svarer til værdien af 1½ års bloktilskud fra Danmark! Og de har endnu ikke fundet olie i kommercielle mængder. Men Cairn Energys store investeringer i de to år har alene betydet mere end 250 millioner kroner ekstra til Landskassen i form af A-skatter og selskabsskatter. Det er store beløb. Med andre ord tjener Grønland store summer, selv i efterforskningsfasen.

Men hvad er den rette balance for, hvad vi kan opkræve af selskaberne? Vi skal på den ene side sikre, at vilkårene for at investere i Grønland er tilpas attraktive for de internationale selskaber og samtidig sikre, at også Grønland får det størst mulige økonomiske udbytte af vores ressourcer. I den forbindelse skal vi huske på, at vi via skatteloven altid har mulighed for at tilpasse skatte- og afgiftsvilkårene på et senere tidspunkt, såfremt markedsf forholdene tilsiger dette.

Når selskaberne investerer i Grønland, har de en lang tidshorisont, oftest flere årtier. Derfor er det magtpåliggende for selskaberne, at de forhold og regler, som de bliver underlagt i begyn-

delsen af deres investering, ikke ændres voldsomt undervejs. Her har Grønland traditionelt set blevet betragtet som et politisk stabilt land, idet emner, der vedrører råstofområdet, altid er blevet vedtaget med markante flertal i Inatsisartut.

Denne konkurrencefordel i forhold til de lande, vi konkurrerer med, er vi ved at sætte over styr med Siumuts nærværende forslag om indførelsen af royalty. Det ærgrer Naalakkersuisut, idet forslaget skaber usikkerhed hos de selskaber, der allerede har udvist store interesse i at investere i vores råstoffer. Derfor opfordrer Naalakkersuisut til, at vi igen samles om en fælles politik på råstofområdet, så selskaberne igen får tiltro til den førte politik.

Det store spørgsmål er: Er vores nuværende licensbetingelser så gode nok? Ja, det mener Naalakkersuisut de grundlæggende er. Vi har fundet en balanceret model, som selskaberne finder attraktiv, samtidig med at vi udover personskatter sikres adgang til en del af overskuddet både ved mineraler og olie, gennem selskabsskatter og en særlig overskudsroyalty ved udnyttelse af olieforekomster samt en direkte ejerandel af de enkelte olielicenser.

Det er en misforståelse når det påstås, at vores land sikres bedre hvis vi i stedet overgår til en beskatning af mineselskaberne gennem den såkaldte omsætningsroyalty bare fordi den er mere enkel at administrere. I dens simple udgave er det en beskatningsmodel, hvor mineselskaberne skal betale en fast procent af omsætningen. Fordelen ved en omsætningsbaseret royalty kan være at selskabet betaler skat fra produktionen startes uanset om der er overskud eller underskud. Men der er mange ulemper ved omsætningsroyalty, som vi må inddrage i vores videre overvejelser.

- For det første er en omsætningsroyalty investeringshæmmende. Hvis et selskab skal betale skatter eller afgifter uanset om driften giver overskud eller ej, så mindskes investeringslysten betydelig. Risikoen er, at mineprojekter ikke realiseres, og så kommer der slet ingen arbejdspladser og skatteindtægter.
- For det andet er omkostningerne ved efterforskning og udnyttelse af mineraler og olie forbundet med meget høje omkostninger i Grønland i sammenligning med andre lande. Hvis man pålægger selskaberne en omsætningsroyalty skal man være opmærksom på, at konsekvensen er, at man øger deres omkostninger endnu mere. Det vil føre til hurtigere lukning af eksisterende miner i krisetider. Guldminen i Sydgrønland ville formentlig allerede være lukket igen, hvis den var blevet pålagt en omsætningsroyalty som foreslået af Siumut. Konsekvensen heraf ville være, at det nuværende fald i arbejdsløsheden i Kommune Kujalleq, ville blive afløst af stigende arbejdsløshed igen.
- For det tredje skal det huskes, at hvis man erstatter selskabsskatter med omsætningsroyalty, så forærer man det meste af overskuddet til selskaberne, når priserne på mineraler stiger. Det er desværre ikke kommet frem i debatten, at omsætningsroyalty virker negativt, når overskuddet stiger. Norge, Danmark og Storbritannien har på olieområdet forladt omsætningsroyalty, og i stedet skiftet til selskabsskatter. Resultatet har været, at deres samlede skatteindtægter er steget markant.

PricewaterhouseCoopers (PwC) har lavet en international landesammenligning. I sammenligningen indgår Australien, Canada New Foundland, Chile, Sverige, Sydafrika samt Canada

Nunavut. Disse lande – bortset fra Australien – anvender overskudsbeskatning, og det er dem, vi skal konkurrere med.

I den forbindelse vil jeg gerne knytte en særlig bemærkning til Siumuts beslutningsforslag. De anfører, at Siumut: ”*..mener, at vi skal se på de tiltag, der er taget i lande vi sammenligner os med, blandt andet i Nunavut, hvor man nu har vedtaget en royalty på mineralske råstoffer på hele 12 %. Denne vedtagelse af royalty ordningen har ikke resulteret i, at landet nu er gjort uinteressant at efterforske og udvinde i*”.

Oplysningen fra Siumut er ikke korrekt. Det fremgår med stor tydelighed af PWC’s landesammenligning, at der ikke opkræves omsætningsroyalty i Nunavut. De 12 % er en overskudsroyalty, d.v.s. at der skal betales 12 % af overskuddet. Jeg er enig i, at vi hele tiden skal sammenligne med udlandet, men det forudsætter naturligvis, at sammenligningen sker på et korrekt grundlag. Notatet fra PWC vil blive omdelt, og udvalget er velkommen til at anvende det i udvalgsarbejdet.

Den samlede beskatning i Nunavut er på niveau med Grønlands, hvilket støtter argumentet om, at der reelt ikke på nuværende tidspunkt er plads til at øge de grønlandske skatter på råstofområdet.

Efter Naalakkersuisuts holdning er tiden ikke inde til at ændre på Grønlands råstofpolitik. Hvis vi gør det på nuværende tidspunkt, vil det betyde et markant fald i Grønlands troværdighed. Vi kan ikke i opbygningsfasen begynde at ændre på betingelserne, for de bliver netop fastsat for at tiltrække udenlandske investeringer.

Med disse bemærkninger indstiller Naalakkersuisut, at forslaget forkastes.